

Zemědělská škola

PŮDOHOSPODÁRSKA

2

84. ROČNÍK
ŘÍJEN 2021

TVOŘME DOBROU

atmosféru

#

editorial

Michal Petřík
editor

Žijeme ve světě, kde už se válčí „naštěstí“ především pomocí informací. V poslední době jsou do každé informační války stále častěji zatahováni i zemědělci, neboť zdravý selský rozum jakožto opak vědeckých poznatků je nyní mohutně upřednostňován. Oproti znalostem získaných studiem či školním vzděláním je selský rozumem postaven na osobní zkušenosti. Jak ale praví encyklopedie, selský rozum selhává při hodnocení a představách věcí, s kterými nemáme každodenní přímou zkušenost, jako například obecná teorie relativity anebo kvantová mechanika.

Naštěstí v mnoha situacích si selský rozum s odbornými poznatky notuje. Jedna plus jedna dá stejný výsledek v obou případech. Zdravému rozumu se totiž přezdívá selský z jednoho prostého důvodu. Právě sedláci díky svým zkušenostem věděli, jak hospodařit s přírodou, aby nepřišli o vlastní úrodu. Právě lidé, kteří žili nejbližší přírodě věděli, jak se k ní chovat s respektem. Selský rozum používali i indiáni z kmene Kríů a dali tak světu tuto radu: „Teprve až pokácíte poslední strom, až otrávíte poslední řeku, až ulovíte poslední rybu, přijdete na to, že se peníze nedají jíst.“

Používejme tedy selský rozum, není to žádná věda.

říjen 2021 +obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají malou, ale opravdu malou chodící encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

Vyberte si střední zemědělskou školu! Proč? To se dozvíte nejen na webu zemedelskaskola.cz, ale i v našem oblíbeném seriálu rozhovorů se žáky škol.

12

ANGLIČTINA

I když je stále komplikované dostat se za hranice, tak umět cizí jazyk se bude hodit vždy. Využijte náš text ke zlepšení v angličtině.

14

CESTOVÁNÍ

Jedeme na další virtuální výlet! Tentokrát nás čeká cesta do Sobotky a také do nedaleké školky růží.

22

AKTIVITY ŠKOL

Co je nového na zemědělských školách? O tom je rubrika Aktivity škol. Podíváme se, jak tráví čas žáci oblíbených škol v Praze-Chuchli nebo Táboře.

2/84

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75
120 00, Praha 2

editor

Michal Petřík

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

spolupracuje
s Agroinstitútem Nitra,
Akademická 4,
949 01 Nitra

e-mail

zuzana.horvathova@
agroinstitut.sk

design

Ginger & Fred

20

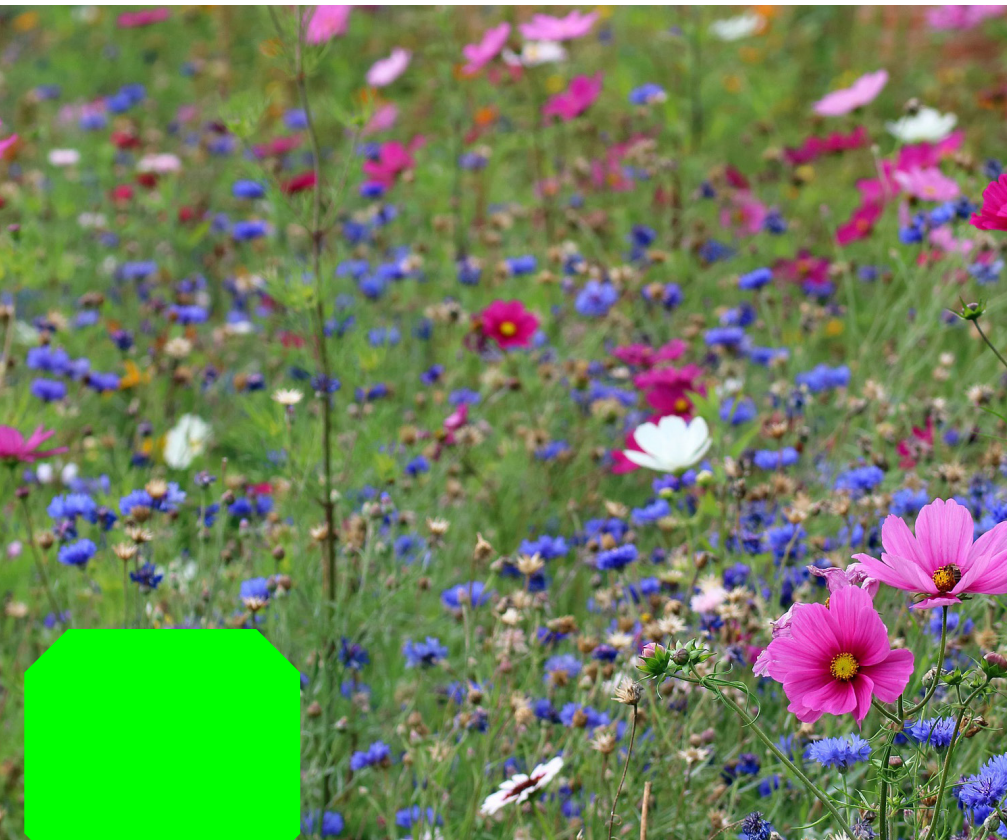
KALENDÁŘ

Konání našich oblíbených akcí se již vrátilo do normálu. Je tedy na čase opět plnit tuto naší velmi populární rubriku.

26

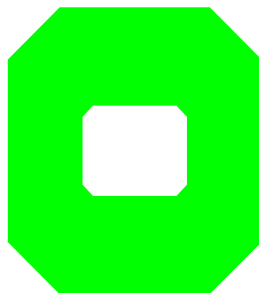
ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

PRAHA LÁKÁ NÁVŠTEVNÍKY, VČELY, ČMELÁKY A DALŠÍ HMYZ

Entomologové z Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity (ČZU) v Praze zahajují projekt „Praha kvete.“ Majitelům zahrad v Praze a nejbližším okolí poskytnou osivo s vhodným druhovým složením rostlin k založení vlastní květnaté louky pro podporu mnoha druhů hmyzích opylovačů. Následně zapojí veřejnost i do standardizovaného sčítání tohoto ohroženého hmyzu. Data pomohou zmapovat aktuální situaci spojenou s úbytkem opylovačů ve městech. Zahrádkáři a další veřejnost získají od specialistů pro založení své louky pro hmyz veškerou podporu, krom osiva i návod, a budou se moci zapojit do další aktivit – monitoringu hmyzu nebo soutěže o nejhezčí louku. Soukromé zahrady totiž představují plochy s obrovským potenciálem pro podporu opylovačů. Zaujímají ve městech poměrně rozsáhlé zelené plochy a tento nevyužitý potenciál v kontextu snižující se diverzity opylovačů v okolní krajině narůstá. V mnoha světových metropolích existují projekty, které se snaží biodiverzitu soukromých zahrad a parků podporovat, například vytvářením plošek s lokální nektaronosnou skladbou lučních společenstev i následným monitorováním stavu těchto lokalit.

ROSTLINOLÉKÁŘI LÉČÍ JIŽ TISÍCE LET

Na výstavě „Lékaři rostlin“ v Národním zemědělském muzeu se dozvíte mnoho zajímavostí i z historie oboru rostlinolékařství. Například to, že kolem roku 0 řada především římských autorů pojednávala ve svých dílech o mulčování a pálení, využívání olejů k ochraně před škůdci anebo o vykuřovadlech pro dezinfekci skladů potravin.

VÍTE, ŽE...

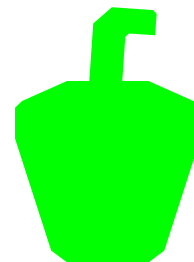
Letos uplyne 100 let od doby, kdy vznikl první ze státních lesnických výzkumných ústavů v tehdejším Československu. Na základě rozhodnutí Ministerstva zemědělství bylo v roce 1921 založeno oddělení ochrany lesa, později Ústav pro ochranu lesa. Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., je pokračovatelem organizovaného lesnického výzkumu v českých zemích.

COOLTURA

Národní zemědělské muzeum v Praze připravilo v rámci výstavy „Lékaři rostlin“ speciální program pro střední školy. NZM spolu s odborníky z Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského přichystalo několik přednášek, které studentům přiblíží nejen práci rostlinolékařů a dalších vědců, ale představí také zajímavosti ze světa péče o rostliny a boje se škůdci. Termíny přednášek jsou „**Pesticidy: dobrý sluha, ale zlý pán**“ (18. 11.) a „**Proč rostliny potřebují pas**“ (15. 12.). Délka jednotlivých přednášek odpovídá klasické vyučovací hodině, v případě zájmu je následně možné absolvovat zhruba patnáctiminutovou komentovanou prohlídku výstavy, která přednášku doplní. Bližší informace k jednotlivým přednáškám včetně online rezervačního formuláře najdete na www.nzm.cz/akce/vystava-lekari-rostlin v sekci Doprovodný program pro SŠ.

V případě dotazů kontaktujte organizátory na telefonním čísle 770 155 512 nebo na e-mailu jan.maly@nzm.cz.

**VÍCE ZPRÁV ZE ZEMĚDĚLSKÝCH OBORŮ
NAJDETE NA NOVÉM PORTÁLU
WWW.AGRONAVIGATOR.CZ**

ZAJÍMAWÉWÉWÉ

Rubrika ZAJÍMAWÉWÉWÉ přináší tipy na WWW stránky, které se vyplatí navštívit. Dnes zavítáme na web Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava www.ji-hlava.cz. Tam si můžete přehrát všechny snímky právě skončeného 25. ročníku. Z nabídky vybíráme některé z filmů, které se věnují našemu oboru. Protagonistkou zemitého mateřského **dramatu Kráva od oskarové režisérky Andrey Arnold** je černobílá holštýnská dojnice Luma. V průběhu několika let sledujeme její neveselý život na jedné britské mléčné farmě. Pohotové snímání z bezprostřední blízkosti empaticky zohledňuje myšlení a cítění zvířat, která byla člověkem redukována na stroje rodící telata a produkující mléko. Vysilující cyklus brutálních zásahů do tělesné integrity jen párkrát přeruší lyrické okamžiky zklidnění. Právě během nich můžeme společně s krávami, hledícími na hvězdnou oblohu, snít o světě, v němž nebude krutost k živým tvorům stejně samozřejmá. **Druhým tipem je švýcarský snímek Houby mluví.** Houby tady pravděpodobně budou ještě dávno poté, co lidstvo vyhyne. Právě nezdolnost tohoto živočišného druhu i jeho další, stále ne plně prozkoumané, kvality udávají tón nezvyklému přírodopisnému dokumentu. Promlouvají v něm vědci různého zaměření, milovníci hub i jejich neúnavní propagátoři. Jedno mají společné. Ať už je to při toulkách lesem, v laboratoři, nebo při prezentaci před veřejností, nepřestávají být fascinováni schopností hub přežít v nehostinném prostředí, vnímat a komunikovat prostřednictvím systému podhoubí nebo likvidovat škodlivé látky tím, že je rozloží a postupně pozřou.

Učíme se * příběh *

DĚLÁM, CO MĚ BAVÍ

TEXT | MICHAL PETŘÍK FOTO | ARCHIV VERONIKY

BAVÍ VÁS POBYT V PŘÍRODĚ? MÁTE Kladný vztah ke zvířatům? ZAJÍMÁTE SE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ? LÁKÁ VÁS MODERNÍ TECHNIKA A PRACUJETE RÁDI S NOVÝMI TECHNOLOGIEMI? DŮVODŮ, PROČ SI VYBRAT ZEMĚDĚLSKÝ OBOR JE CELÁ ŘADA. PŘINÁŠÍME PROTO SERIÁL ROZHOVORŮ SE ŽÁKY A ABSOLVENTY STŘEDNÍCH ZEMĚDĚLSKÝCH ŠKOL, KTERÍ SE S NÁMI PODĚLÍ NEJEN O TO, PROČ SI VYBRALI SVŮJ OBOR, ALE TAKÉ O SPOUSTU DALŠÍCH INFORMACÍ ZE ŽIVOTA NA „ZEMĚDĚLCE“. V TOMTO ČÍSLE SE VYDÁVÁME ZA VERONIKOU, ABSOLVENTKOU OBORU VETERINÁŘSTVÍ NA STŘEDNÍ ZEMĚDĚLSKÉ A VETERINÁRNÍ ŠKOLE V LANŠKROUNĚ.

*PŘÍBĚH

PROČ SIS VYBRALA PRÁVĚ TENTO OBOR?

Odpověď asi nebude překvapením, ale vybrala jsem si tento obor, protože miluji zvířata. Chtěla jsem se jim věnovat a vybrat si takovou školu mi k tomu přišlo jako skvělá vstupní brána.

JE VE TVÉM OKOLÍ ZÁJEM O ABSOLVENTY TVÉHO OBORU?

V mém okolí toho ani moc není, takže vyloženě ne, není. Já měla celkem štěstí, že se uvolnilo místo zootechnika v blízkosti mého domova, kde je jediný kravín v okolí.

CO TĚ NEJVÍCE BAVILO VE ŠKOLE?

Ve škole mě nejvíc bavily předměty z oboru. Asi nejvíc chirurgie, anatomie, reprodukce a pak samozřejmě praxe, kde jsme si teorii mohli vyzkoušet a neseseděli jsme jen v lavicích.

PŘIPRAVILA TĚ ŠKOLNÍ PRAXE DOSTATEČNĚ NA REÁLNÉ PODMÍNKY PO ŠKOLE?

Podle mě na to ani připravit tak úplně nejde. Zkusit si něco ve škole na praxích je super a něco to tomu člověku dá, ale pak v práci toho je mnohem více a většinou je to i u různých zaměstnavatelů hodně odlišné. Vše je tedy o reálné praxi, je třeba si vše vyzkoušet na vlastní kůži a proniknout do toho.

NA CO JSI SE NEJVÍCE TĚŠILA V RÁMCÍ BUDOUCÍHO UPLATNĚNÍ? NA PRÁCI VENKU, DOBRÝ KOLEKTIV, PRÁCI S MODERNÍMI TECHNOLOGIEMI? A SPLNILO SE TI TO? :)

Těšila jsem se na práci se zvířaty a celkově na práci v zemědělství, protože jsem věděla, že budu moct dělat to co mě baví a s takovou prací přichází i nové a nové věci a chuť se jim učit. Zemědělství je obor, který jde pořád dopředu, a to je dobře, protože to není nuda. Chtěla jsem být zootechnička u kraviček, a to se mi splnilo :)

ZÍSKALA JSI NA ŠKOLE NĚJAKÉ CERTIFIKÁTY, KTERÉ V BUDOUČNU UPLATNÍŠ PŘI SVÉM POVOLÁNÍ?

Měli jsme možnost inseminačního kurzu a ten jsem zvládla, tak ten mám. Zatím jsem ho tedy formálně nepoužila, ale to, co jsem se v něm ohledně reprodukce naučila, tak ano.

PŘEMÝŠLELA JSI O VLASTNÍM PODNIKÁNÍ? CO BY PŘÍPADNĚ HRÁLO ROLI V TOMTO ROZHODOVÁNÍ?

Myšlenka byla, ale jsem spokojena v roli zaměstnance a dělám co mě baví

ZEMĚDĚLSTVÍ JE NÁROČNÁ PRÁCE, KTERÁ MÁ ALE SPOUSTU POZITIV, PO KTERÝCH SI STÝSKAJÍ ZAMĚSTNANCI V JINÝCH OBORECH. MNOHO ZEMĚDĚLCŮ ZMIŇUJE HLAVNĚ POBYT VENKU V PŘÍRODĚ. NAPADÁ TĚ JEŠTĚ NĚCO DALŠÍHO?

Ano pobyt venku, člověk pořád jen nesedí, je pořád co dělat a vymýšlet. Za mě i to, že jsem se zviraty a hlavně že jsou v zemědělství pořád nové věci, takže je potřeba se jim učit a to aspoň není nuda.

PRÁCE V ZEMĚDĚLSTVÍ JE NĚKDY VE SPOLEČNOSTI NEDOSTATEČNĚ OCEŇOVÁNA. V POSLEDNÍCH

LETECH VŠAK PRESTIŽ TOHOTO ODVĚTVÍ STOUPÁ, ZVLÁŠTĚ U ZEMĚDĚLCŮ, KTEŘÍ HOSPODAŘÍ V SOULADU S PŘÍRODOU. JAK TY VNÍMÁŠ POHLED NA ZEMĚDĚLSKÝ OBOR VE SVÉM OKOLÍ?

Když se mi někdo ptá na to, co dělám, tak to obdivuje, a ne jenom mě, ale celkově lidi pracující v zemědělství. Zatím jsem se ve svém okolí s ničím negativním nesetkala.

DĚKUJI ZA ROZHOVOR A PŘEJI HODNĚ ŠTĚSTÍ I V BUDOUCNU :)

Chcete nám pomoci se sběrem dat a ještě si přivydělat?

O co jde?

Sběr dat ze zemědělských podniků do našeho on-line dotazníku.

Co za to?

Zajímavá finanční odměna!

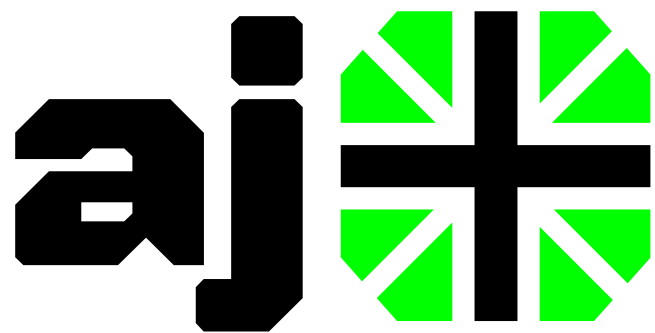
Kdo jsme?

Zemědělská účetní datová síť FADN, Ústav zemědělské ekonomiky a informací.

Proškolíme a vše vysvětlíme osobně nebo on-line formou.

Máte zájem? Chcete vědět více?

Zavolejte na číslo 222 000 348 nebo 724 571 976 nebo napište na e-mail: machackova.jana@uzei.cz

JAK SE STUDUJE ZEMĚDĚLKA V AUSTRÁLII

TEXT MICHAL PETŘÍK, WIKI

AJ:

As of February 2015 Agriculture in Australia employs over 235,300 people in the agriculture, fishing and forestry and fishing industry. This industry alone equates to 12% share of the GDP earning close to \$155 billion a year. The farmers own a combined 135,997 farms covering approximately 61% of the land mass.

Given these figures the agricultural programs in place in school and universities in very important to the future of the county. Several high schools operate across the country specifying in agriculture education. Predominantly these high schools are set in the rural areas with access to land. On the majority of cases the students often travel 1000 km to attend schools, taking up residence at the schools as boarders for the school term.

The **Agriculture in Education** programme launched by the Australian government in 2015 helps teachers better understand the products and processes associated with food and fibre production and gives students an opportunity to understand the importance of agriculture in the Australian economy. Topics covered by the materials include: designing and making a financial plan for a market garden, free range chicken farming, food security, and sustainable production practices in food and fibre. The agricultural environment has changed enormously over the past 15 years, with greater emphasis on product quality issues, vertical integration from production to consumer, diversity in demand options, and environmental namely drought or welfare.

In Western Australia, **The Western Australian College of Agriculture** is the

primary provider of high schools in the state providing excellent educational opportunities at six campuses. One of them is located in **Harvey**. This College is situated on the foothills of the Darling Scarp in the high rainfall zone. It is located some 145 km south of Perth, 20km inland from the coast.

Students study under the **Australian Qualifications Framework** to achieve qualifications that are nationally recognised making them both valuable and portable. Value adding to all on-farm produce and 'paddock to plate' principles are encouraged with the use of an onsite butcher shop, milk processing facility and horticultural production storage and packaging unit. Sustainable practices and emerging technologies are integrated in all areas of the College.

The 940ha **College farm**, spread across two sites, boasts some of the most productive irrigated and dry land available in the state, enabling the production of a diverse range of agricultural enterprises.

The College farm operates a side rapid exit **dairy**, milking approximately 125 Holstein Friesian cows. Full production figures are maintained with computer controlled supplementary feeding and integrated identification systems, activity meters have been introduced to help in heat detection to aid the breeding programs. Females are inseminated both naturally and artificially and the dairy complex provides the perfect opportunity for training purposes.

Students are also trained in general **sheep** husbandry, shearing and wool handling. Students are involved in various shows and competitions throughout the year.

DNY ČESKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ 2021

ZVEME VÁS NA EXKURZI DO KNIHOVNY ANTONÍNA ŠVEHLÝ,
TŘETÍ NEJVĚTŠÍ ZEMĚDĚLSKÉ KNIHOVNY NA SVĚTĚ.
SLEZSKÁ 100/7, PRAHA 2

PRO VÍCE INFORMACÍ A REZERVACI
KONTAKTUJTE PETRU MEJSNAROVOU
TEL. 724 571 902
MEJSNAROVA.PETRA@UZEI.CZ

EXKURZE

- pro základní a střední školy, odbornou i laickou veřejnost
- obsah a délku lze přizpůsobit Vaším potřebám
- probíhá zdarma

PROGRAM

- prohlídka knihovny včetně běžně nepřístupných prostor
- výklad o historii knihovny i aktuálně nabízených službách
- orientace v elektronických zdrojích knihovny
- ukázka vzácných tisků z fondu knihovny

ÚZEI | ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY
A INFORMACÍ

Zemědělský svaz
České republiky

KAŠ | ZEMĚDĚLSKÁ KNIHOVNA
ANTONÍNA ŠVEHLÝ

LOVECKÝ ZÁMEK A ŠKOLKA RŮŽÍ U SOBOTKY

TEXT | FOTO HANA HONSOVÁ

cestování

Město Sobotka leží na Jičínsku v Královéhradeckém kraji. Jedná se o rekreační a turistické letovisko na jižním okraji Českého ráje. Žije v něm téměř 2,4 tisíc obyvatel. Sobotka se nachází přibližně na polovině vzdálenosti mezi Mladou Boleslaví a Jičínem, osmdesát kilometrů severovýchodně od Prahy. Historické jádro Sobotky bylo v roce 1990 vyhlášeno městskou památkovou zónou.

První písemná zpráva o Sobotce pochází z roku 1322. V roce 1346 se objevuje Beneš z Var-temberka, řečený ze Sobotky, který se roku 1349 píše jako pán na Kosti. S tímto hradem je pak

spojen osud poddanské Sobotky na několik století, stává se ekonomickým a kulturním střediskem panství. Za husitských válek vládli Kostecku katoličtí Hasenburkové, kraj trpěl průchody vojsk. Jiří z Poděbrad nechal Kost několikrát oblehnout.

Město Sobotka je velice bohaté na nemovité kulturní památky, můžeme jich celkem napočítat jednapadesát. Jedna z nich, zámek Humprecht, představuje národní kulturní památku.

LOVECKÝ ZÁMEK HUMPRECHT

Lovecký zámek Humprecht, který stojí nad Sobotkou, je dominantou kraje a jedním ze symbolů Českého ráje. Byl postaven Italem Carlo Luragem v letech 1666 až 1668 pro Humprechta

Zámek Humprecht v současnosti prochází rekonstrukcí.

Z ochozu zámecké věže je vidět město Sobotku jako na dlani.

Jana Černína z Chudenic.

V České republice jde o unikátní zámeckou stavbu. Zámek má věž elipsovitého půdorysu, s 27 místnostmi, inspirovanou stavbami v Itálii. Interiéry odpovídají baroknímu loveckému zámku.

Výjimečný tvar barokního zámku připomíná při troše fantazie raketu, lidem světa známým pak Galatskou věž v Cařihradu. Od svého vzniku byl zámek několikrát opravován. Jeho původní poslání sloužit jako lovecký zámek časem vystřídaly muzejní expozice s regionální a historickou tematikou. Vysoká hodovní síň (šestnáctimetrová) je pro svou výbornou akustiku vyhledávaná koncertujícími hudebníky.

V současnosti probíhá rekonstrukce zámku Humprecht. Projekt se zaměřuje na revitalizaci interiéru i exteriéru významné národní kulturní památky formou stavebních a restaurátorských prací. Cílem projektu je zachování objektu vysoké kulturně historické hodnoty pro budoucí

generace, zvýšení nabídky poskytovaných služeb prostřednictvím zpřístupnění objektů, které doposud nebyly zahrnuty do stávajících prohlídkových okruhů.

Projekt napomůže zatraktivnit nabídku prostřednictvím rekonstrukce a modernizace vybraných expozic a terasy do podoby barokní zahrady, v neposlední řadě projekt umožní zpřístupnění objektu návštěvníkům i v zimních měsících.

ŠKOLKA RŮŽÍ

Školka růží se nachází na samém okraji chráněné krajinné oblasti Český ráj v malebné a poklidné vesničce Skučina, nedaleko Markvartic u Sobotky. Poblíž leží známé historické objekty, například hrad Trosky, zámek Hrubá Skála, hrad Kost, zámek Dětenice, hrad a zámek Staré Hrady či Prachovské skály. V již zmíněném zámku Humprecht aranžuje kastelánka krásné kytice z květů růží ze školky.

Než se z plané podnože stane ušlechtilá růže, trvá dva roky. Ve školce ve Skušině manželé Michaela a Luboš Pelcovi jeden rok vysázejí podnože šípku, na které další rok naočkují šlechtěné růže. Že se jim práce daří, dokládá pestrobarevné políčko s mnoha druhy a odrůdami růží. Barevné květy pěkně voní a také přitahují včely.

Školku okrasných růží provozují Pelcovi už řadu let. Vypěstované růže prodávají maloodběratelům a také poskytují odborné poradenství. V bohatém sortimentu se mimo jiné nacházejí růže velkokvěté, mnohokvěté, popínavé,

půdopokryvné, sadové, anglické, botanické nebo miniaturní.

S vypěstovaným sortimentem se každoročně seznamuje široká veřejnost na dnu otevřených dveří. V červenci si příchozí vyberou, co se jim líbí. Na podzim majitelé školky růže vykopou a pošlou zákazníkům.

Pelcovi také umějí omlazovat staré odrůdy růží, které se v zahradnických obchodech již neprodávají. Často ani pěstitelé nevědí, o jakou odrůdu se jedná. Ve školce ze starých růží vypěstují nové sazenice. Stačí, když zahrádkáři dodají roub ze svého keře.

Sortiment růží ve školce Pelcových je velmi bohatý.

ODBORNOU SOUTĚŽ

na téma "Odpovědnost a udržitelnost" pro žáky základních a středních škol

Odborná sekce **Kvalita a udržitelný rozvoj** Rady kvality České republiky (OS) společně s **Odborem ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky ČAZV** (OEŘSI) vyhláší společně odbornou soutěž pro žáky základních a středních škol na téma "Odpovědnost a udržitelnost".

**Chovám se slušně
a odpovědně k lidem
kolem sebe**

určeno pro žáky základních škol

Pravidla: max. 3 strany A4 (včetně obrázků), forma např. komiks či komentovaná myšlenková mapa. Soutěže se mohou zúčastnit jak jednotlivci, tak týmy. **Práce musí být doplněna obrázky** (vlastnoručně vytvořené, nelze stahovat z internetu). Hodnotit se bude nápaditost a kreativita.

Z příspěvků vybraných autorů vybere zvolená komise ze zástupců OS a OEŘSI první 3 místa v každé kategorii. Pro vítěze v každé kategorii je připravena odměna.

Soutěž se koná pod záštitou předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva hl. m. Prahy Ing. Mariany Čapkové, MBA a předsedkyně Rady kvality ČR Ing. Silvy Jirotkové.

**Etika a morálka
v mezilidských
vztazích**

určeno pro žáky středních škol

Termín zasílání: do 30. 1. 2022

Příspěvky posílejte v elektronické formě na adresu
sar.janku@seznam.cz

www.cazv.cz
narodniportal.cz

Lesy pro budoucnost

TEXT REDAKCE

(20)

do 6.2.

KŮŇ A ČLOVĚK

Zveme milovníky koní, lesů i přírody na ojedinělou výstavu. Kůň a člověk v průběhu staletí vytvořili nerozlučnou dvojici. V lesích při těžbě dřeva, která je a byla fyzicky velmi náročná, museli spoléhat jeden na druhého, aby práci zvládli. Výstava provede návštěvníka minulostí i současností práce s chladnokrevnými koňmi. Ukáže historii těžby dřeva na Šumavě a také využití koní při práci v lese dnes. Bohatý fotografický materiál zahrnuje staré černobílé fotografie i barevné snímky ze současnosti. Vystavené jsou pracovní a sváteční postroje, nářadí na ruční zpracování dřeva a také saně na svážení dříví v zimě. něco nového.

**Vlastivědné muzeum
Dr. Hostaše, Klatovy**

5. a 27.11.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V BRANDÝSE

Pro zájemce z řad žáků základních škol i pro širokou veřejnost.

**Střední zemědělská
škola, Brandýs nad
Labem**

27. 11.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ V TÁBOŘE

Pro uchazeče o studium je připravena prohlídka školy i Školního statku v Měšicích

VOŠ a SZEŠ Tábor

18. 11.

PŘEDNÁŠKA-PESTICIDY

Jaký je význam pesticidů pro zajištění lidské výživy a jiných potřeb?

**Národní zemědělské
muzeum v Praze**

3. - 7.11.

LESY PRO BUDOUCNOST

Přenosná expozice „Lesy pro budoucnost“ bude k vidění v Děčíně. Putovní výstava a následná víkendová setkání na náměstích navazují na desítky loňských i letošních diskusí lesníků se zástupci samospráv i s veřejností na obecních úřadech v kalamitou nejzasaženějších oblastech. Součástí víkendového programu bude i lesní pedagogika, živá hudba a program pro děti.

**Masarykovo náměstí,
Děčín**

Příští číslo vychází 26.11.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Ludmila Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR | **Ing. Petr Hienl**, Místní akční skupina Krajina srdce | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | **Ing. Emil Kříž, Ph.D.**, Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha | **doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc.**, Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno | **Ing. Václav Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR | Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

(21)

aktivita

AKTIVITY ŠKOL

VÍTĚZNÉ TAŽENÍ PŘEDVÁDĚNÍM

TEXT | FOTO DAGMAR PÁRYSOVÁ, STŘEDNÍ ŠKOLA DOSTIHOVÉHO SPORTU A JEZDECTVÍ

Střední škola chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem uspořádala pro zemědělské školy, připravující odborníky v chovu koní, soutěž v tradičním umění předvádění koní.

V areálu NH Kladruby se sešli zástupci čtyř škol, které do soutěže delegovali 26 předvádějících. Na nádvoří hřebčína se v předvádění utkali žáci Střední školy chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem, Střední školy zemědělské Přerov, České zemědělské akademie v Humpolci a Střední školy dostihového sportu a jezdeckví Praha-Velká Chuchle.

Pozorná komise profesionálů ve složení Jan Tvářůžek a Karel Diringer každého soutěžícího pozorně sledovala a přidělovala body za jednotlivé hodnotící kritéria, ale i poskytovala zpětné slovní hodnocení. Kladrubské bělky prověřily schopnosti nejednoho z předvádějících.

Vavříny vítěze si z Kladrub odvezla Kristýna Fáčová (Střední škola dostihového sportu a jezdeckví Praha-Velká Chuchle).

Druhou příčku obsadila Tereza Podroužková (Střední škola chovu koní a jezdeckví Kladruby nad Labem).

3. - 5. místo patřilo začčkám ze Střední školy dostihového sportu a jezdeckví Praha- Velká Chuchle - Sabině Šídlové (3. místo), Elišce Krupičkové (4. místo) a Denise Chlandové (5. místo).

Do desítky umístěných se vešly ještě Barbara Stjepanovićová (6. místo), Zuzana Jeníčková (7. místo).

Tedy „dostiháci z Chuchle“ ukázali, že předvádět umí!

ŠPANĚLSKÉ LÉTO S ERASMEM

TEXT | FOTO NELA SUMERAUEROVÁ, VOŠ A SZEŠ TÁBOR

**VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
A STŘEDNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
ŠKOLA TÁBOR**

Od Španělska po Čechy, od koní na farmě po delfíny v moři, od spaní v hotelu ke spaní na parkovišti. Kdo by si byl pomyslel, že tohle všechno, a ještě mnohem víc, může

člověk zažít, když se přihlásí do programu ERASMUS plus. No já rozhodně ne! Naše tříměsíční stáž ve městě Granada, na jihu Španělska se proměnila v neuvěřitelné dobrodružství, a to i přesto, že část dne nám zabírala práce. Než vás trochu zasvětim do španělského života a místní pracovní morálky, dovoluji mi v pár větách představit můj španělský domov. Granada! Proslulé město svou významnou pevností Alhambrou, kde žili staří Maurové a nyní tato majestátnost dominuje v celém širším okolí. Sjíždí se sem turisté z celého světa, obdivují Nazarijské paláce i nádherné zahrady a představte si, když Vás od této památky dělí jen cesta do kopce! A co dalšího v Granadě? Tam se nikdy nenuďte, město sice žije hlavně v noci, ale můžete navštívit různé katedrály, spoustu krásných vyhlídek a pokud vás omrzí památky, můžete vyrazit do víru velkoměsta. Krásné občůdky se suvenýry, vůně z řeznictví a restaurací, poslouchání pouličních muzikantů, zpívání karaoke v baru a mnoho další zábavy. Ovšem pokud chcete jenom relaxovat po těžkém týdnu, nejlepší varianta je vyrazit k moři pozorovat delfíny, nebo strávit den na vodní atrakci. Ale aby naše stáž nebyla jen samá zábava, museli jsme zvládnout pracovní morálku Španělska. Jak jistě víte nebo tušíte, v jižních zemích bývá v

horkých letních dnech zvykem dát si takzvanou “siestu“, ale jak se říká každé pravidlo má výjimku. Ta platila i pro nás. Na naší farmě u poníků a sportovních koní se na žádné siesty nehrálo. Nicméně nemyslete si, že by nás sedřeli z kůže, ba naopak. Měli jsme nejúžasnější stáž. Pracovní doba okolo 5 hodin a péče o nádherná zvířata se vším všudy. Nejenom že jsme obohatili své znalosti z oblasti sportovních koní, ale naučili jsme se hlavně praktické věci dobré do života.

Ale víc informací vám neprozradím, zůstanou utajeny až do doby, než se sami rozhodnete vyjet do zahraničí. Nicméně já svého rozhodnutí nelituji a za všechny slasti i strasti, které mě potkali ve Španělsku jsem vděčná. Získala jsem tím nové přátele, poznala cizí jazyk, našla rozdíly v jejich kultuře a životním stylu, ochutnala výborná jídla a užila si skvěle strávený čas. Tuto stáž mohu vřele doporučit.

NÁRODNÍ KOLO SOUTĚŽE MLADÍ LIDÉ V EVROPSKÝCH LESÍCH ZNÁ VÍTĚZE

TEXT | FOTO FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE, MICHAL PETŘÍK

Po loňské covidové odmlce, kdy národní finále proběhlo pouze online formou, uspořádala ve dnech 15. a 16. září Česká lesnická společnost (ČLS) v prostorách a za organizačního zajištění Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity (FLD ČZU) národní kolo 11. ročníku mezinárodní soutěže Mladí lidé v evropských lesích (Young People in European Forests; YPEF). Národního kola se netradičně zúčastnilo

18 tříčlenných družstev, které soutěžily v teoretických i praktických znalostech lesa a evropského i českého lesnictví. Nezvyklý počet vyplynul z online formy místních a regionálních kol, ze kterých postoupilo více vítězných družstev.

První den se soutěžící v prostorách zámku v Kostelci nad Černými lesy museli vypořádat s písemným testem, který byl složen z 30 anglicky formulovaných otázek o evropském lesnictví a s prezentací v anglickém jazyce na téma „Je možné použít introdukované dřeviny při regeneraci lesů? Jaké jsou výhody a rizika?“. V podvečer absolvovali všichni účastníci včetně pedagogického doprovodu prohlídku zámecké kaple a nově otevřené trasy po podkroví zámku.

Druhý den byl věnován praktické terénní části, která se konala v Arboretu FLD v Kostelci nad Černými lesy. Ač předpověď počasí hlásila deštivý den, tak až na pár kapek při vyhlášení výsledků se tentokrát k všeobecné radosti mylila. Soutěžící zvládli praktické úkoly na 8 stanovištích zaměřených na myslivost, ochranu lesa, botaniku, dendrometrii, dendrologii, těžbu a pěstování lesů.

Slavností vyhlášení vítězů proběhlo za účasti

zástupců Ministerstva zemědělství a dalších partnerů soutěže. „Absolutním vítězem se stalo družstvo z Gymnázia Český Krumlov ve složení Anna Mičanová, Karolína Míčková a Matěj Baštýř. Nejlepší družstvo z mladší kategorie, které v celkovém pořadí obsadilo třetí příčku, se stalo družstvo z Gymnázia Šumperk ve složení Pavla Šimová, Filip Vyskočil a Alena Kubičková. Plánované mezinárodní kolo na Ukrajině bylo v letošním roce z důvodu pandemie zrušeno, proto bohužel absolutní vítěz národního kola nebude moci reprezentovat Českou republiku v mezinárodním prostředí,“ uvedl hlavní organizátor národního kola Ing. Radim Löwe, Ph.D.

„Letošního ročníku se zúčastnilo v rámci 38 místních kol 616 účastníků v 206 družstvech, na které navázalo 5 kol regionálních. Tato kola proběhla online formou prostřednictvím platformy Moodle, kdy koordinace proběhla ze Střední lesnické školy v Hranicích. Členové družstev mohli soutěžit buď společně na jednom počítači, či se ve stejný čas připojit z domova. Pevně doufáme, že 12. ročník proběhne již „živě“ v celém rozsahu,“ zhodnotil letošní ročník soutěže národní koordinátor soutěže Ing. Marek Šuba.

„Velké poděkování patří ze strany České lesnické

společnosti, která je garantem soutěže YPEF, Fakultě lesnické a dřevařské ČZU v Praze za zajištění národního kola a dalším partnerským institucím, kterými jsou Ministerstvo zemědělství ČR, Lesy ČR, Vojenské lesy a statky ČR, PEFC, Lesnická a dřevařská fakulta Mendelovy univerzity v Brně, SLŠ Hranice, ČLA Trutnov, Lesnická škola v Písku, SLŠ Žlutice, ÚHÚL a ÚZEI,“ doplnil předseda ČLS Ing. Pavel Drašík.

**Young People in European
Forests**

Nejistota v zemědělství

CESTA DO BUDOUCNOSTI

TEXT | FOTO ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ

Začal nový školní rok a my všichni optimisté doufáme, že už bude probíhat co nejvíce ve třídách a školních pracovištích plných našich spolužáků a kamarádů, osobně s našimi pedagogy... Dlouhá izolovanost nám poskytla třeba více času na přemýšlení. Jak dál bude nebo by mohla výuka vypadat? Jak se dobře připravit na nejisté, neznámé situace, na rychlé změny? Co se vlastně potřebujeme naučit, abychom i nečekané zvraty optimálně zvládli? Debat a názorů k budoucímu vzdělávání proběhlo a bylo vysloveno nespočet a jistě budou pokračovat. Mě před časem zaujal článek v tisku, kde se hovořilo o českých školách, a kde autor mj. uvedl osm kompetencí, které si „na cestu do budoucnosti“ stanovili ve ScioŠkolách (sít inovativních škol). Myslím si, že je dobré, aby si uvedené kompetence přečetli a zamysleli se nad nimi nejenom žáci a studenti.

8 ZEMĚDĚJSTVÍ

1. *Řídím a poháním své učení, to proto, že svět bude čím dál složitější, změny budou přicházet rychleji, a tak bude nezbytné učit se celý život, zůstat zvědavý/zvídavá a mít potěšení z poznávání.*
2. *Vybírám si, co si pustím do mysli, to proto, že informace a jiné vjemy se na nás hrnou ze všech stran a je jich mnohem víc, než co je náš mozek schopen zvládnout. Mnohé jsou manipulativní, lživé, nebo dokonce škodlivé. A tak je třeba naučit se aktivně vybírat ty nejužitečnější.*
3. *Rozumím sám sobě, to proto, že rozumět sám sobě vždy bylo, je a čím dál víc bude základem spokojeného života. Ve složité budoucnosti bude třeba ještě víc než dnes mít pevné body, něco jistého, stálého. A jedinými trvalými průvodci našich životů jsme my sami.*
4. *Odolávám nejistotě, neúspěchu i stresu, to proto, že nás čeká složitý a nepředvídatelný svět, budeme se muset rozhodovat pod tlakem, často v nejistotě. Budeme čelit chybám svým i jiných, zažijeme stres, neúspěchy, nepřízeň osudu. A tak je třeba se na všudypřítomnou nejistotu připravit, zvyšovat svou odolnost, otužovat se.*
5. *Buduji a udržuji dobré vztahy, to proto, že dobré vztahy byly, jsou a budou pro plnohodnotný život nezbytné a jejich význam v proměnlivé budoucnosti poroste, mimo jiné proto, že život bude delší.*
6. *Konám dobro a stavím se zlu, to proto, že vést smysluplný život znamená též být užitečný pro své okolí i pro společnost, a také proto, že přehlížet nebo tolerovat zlo se nakonec vždy vymstí.*
7. *Jsem tvůrcem budoucnosti, to proto, že budoucnost bude taková, jakou ji uděláme. Každý nese svůj díl odpovědnosti za budoucnost světa, každý může přispět k řešení problémů, ať už jsou lokální nebo i globální, malé či velké.*
8. *Mám život ve svých rukou, to proto, že těžko můžeme vést smysluplný, naplněný a spokojený život, pokud budeme obětí okolností či hříčkou v rukou technologií, nebo si jen nebudeme umět poradit s každodenními problémy od vyprání ponožek přes podání daňového přiznání, první pomoc, zdravé stravování až po smysluplné trávení volného času. A tak je třeba umět se samostatně rozhodovat, vědět, jak si poradit, dotahovat věci do konce, plánovat, nezaleknout se potíží.*

Malá rada na závěr: Přečtěte si výše uvedených osm bodů vícekrát po sobě a zkuste si o nich ve třídě diskutovat. Probírejte pomalu jednotlivé části vět, jednotlivé věty, jednotlivé kompetence jak jdou po sobě, zamýšlejte se, jak jim rozumíte, co už se vám podařilo, co je pro vás obtížné. Možná vám pak pochopení textu a jeho smyslu lépe ukáže cestu do vaší budoucnosti.

ČAZV VYHLAŠUJE DVĚ SOUTĚŽE PRO DĚTI A MLÁDEŽ

TEXT | FOTO ČAZV

Pro žáky základních a středních škol vyhlásila letos Česká akademie zemědělských věd (ČAZV) rovnou dvě soutěže. Pro ty, kteří rádi píšou a zajímají se o přírodu a zemědělství je tu již 4. ročník literární soutěže na zemědělská témata. Ta nabízí dvě samostatné kategorie a témata podle věku. Soutěž nemá omezení žánru, takže je možné přihlásit povídku, básničku, úvahu nebo klidně pohádku. Ti, kteří rádi kreslí a mají originální nápady zase osloví nová odborná soutěž na téma odpovědnost a udržitelnost. Téma zní složitě, pravidla složitá nejsou. Stačí nakreslit a popsat obrázek nebo třeba vytvořit komiks na téma slušného chování a etiky. Zapojit se mohou jednotlivci i týmy a hodnotí se hlavně nápad a kreativita. Na vítěze každé z kategorií soutěží jsou připraveny odměny. Cílem soutěží je podpořit aktivitu a kreativitu dětí i mládeže a aktivizovat je k zájmu o zemědělství, přírodu a vzájemné slušné chování.

Literární soutěž má již svou tradici a těší se velkém zájmu dětí i pedagogů. V minulých ročnících se zapojili jednotlivci, sourozenci i celé třídy. Literární soutěž se koná pod záštitou ministra zemědělství Miroslava Tomana a předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva hl. m. Prahy Ing. Mariany Čapkové, MBA. Letos mohou mladší děti psát příspěvky o tom, jak se starat o pole a přírodu, aby nám dlouho vydržela. Ti starší se zas mohou zamyslet a napsat příběh o tom, jak bude fungovat zemědělství v budoucnosti. Z vybraných příspěvků vznikne speciální číslo časopisu „České

ČAZV ČESKÁ AKADEMIE
ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

zemědělství pohledem žáků IV“, které bude otištěno a také zveřejněno na webových stránkách akademie.

Odborná soutěž je letos vyhlášena poprvé. Vznikla díky nově navázané spolupráci Odboru ekonomiky, řízení, sociologie a informatiky ČAZV (OEŘSI) a Odborné sekce Rady kvality ČR. Obě organizace se problematice odpovědnosti a udržitelnosti, která se týká i oblasti zemědělství, věnují dlouhodobě. Díky soutěži se téma dostane i k mladší generaci. Děti mohou kreativně vyjádřit, jak si představují správné a slušné chování, etiku a mezilidské vztahy. Jediná podmínka je doplnit práci vlastními obrázky. Tato netradiční soutěž se koná pod záštitou předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva hl. m. Prahy Ing. Mariany Čapkové, MBA a předsedkyně Rady kvality ČR Ing. Silvany Jirotkové.

Do obou soutěží je možné se přihlásit až do 31. 1. 2022. Všechny informace o soutěžích i dalších aktivitách ČAZV najdete na webu www.cazv.cz.

Česká akademie zemědělských věd pořádá

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ

na zemědělská témata pro žáky základních a středních škol

V rámci 4. ročníku literární soutěže jsou stanovena dvě témata:

1. Jak se starat o pole a přírodu, aby nám dlouho vydržela

určeno pro žáky základních škol

2. Zemědělství a příroda naší budoucnosti

určeno pro žáky středních škol

Soutěž nemá omezení žánru ani počtu příspěvků.

Z příspěvků vybraných autorů vznikne speciální číslo časopisu s názvem České zemědělství pohledem žáků IV, které bude otištěno a zveřejněno také na webových stránkách akademie.

Pro vítěze každé z kategorií je připravena odměna.

Čtvrtý ročník soutěže se koná pod záštitou ministra zemědělství Miroslava Tomana a předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání Zastupitelstva hl. m. Prahy Ing. Mariany Čapkové, MBA.

ČAZV ČESKÁ AKADEMIE
ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

Své příspěvky posílejte v elektronické formě na adresu
vendula.prjachova@cazv.cz do 31. 1. 2022.

www.cazv.cz

NAD ZLOMENOU PRIESADOU NETREBA LÁMAŤ PALICU

TEXT | FOTO JÁN PIEŠŤANSKÝ

Iste sa vám už stalo, že po vysadení priesad zeleniny ste očakávali ako budú postupne rásť a vyvíjať sa, aby priniesli pozitívny efekt - úrodu plodov. Niekedy príde k javu, že voči nim zapôsobí negatívny činiteľ a poškodí ich tak, že im zláme rastový vrchol. Týmto činiteľom najčastejšie býva vietor, ale v poslednom čase i stavovce. Ak nastane táto situácia, tak prvé sa u pestovateľa prejavia emocionálne

Poškodenie priesady papriky
bažanom bez konzumácie niektorej
jej časti

stavy - smútok, zlosť, hnev a hromženie. Tieto je treba nechať prejsť do útlmu a začať odborne rozmýšľať, či je rastlina schopná zregenerovať alebo ju budeme musieť zo záhona odstrániť. Tu už začína pestovateľ prechádzať z negatívnych stavov na pozitívne - odborné myslenie. Práve z odborného pohľadu na biológiu rastlín zistíme, že veľmi dobrú regeneračnú schopnosť majú priesady zelenín z čeľade Ľuľkovité (rajčiak, paprika, baklažán), u ktorých z pazúch listov vyrastajú nové osi, tzv. zálistky. Na nich taktiež vyrastú listy i kvety a z nich plody. Využívajúc tieto poznatky stačí priesadu skrátiť pod miestom zlomu rovným rezom, s ponechaním pravých listov a čakať až sa v ich pazuchách začnú vytvárať spomínané zálistky, ktoré sú v tomto prípade žiadúce. Z nich sa ponechajú jeden, príp. dva najsilnejšie, ktoré budú pokračovať v raste a začnú opäť vytvárať novú, plnohodnotnú rastlinu. Tento proces funguje vtedy ak regenerujúci jedinec má optimálne životné podmienky - dostatok vody, živín, svetla a tepla. V tomto prípade môžeme si byť istí, že úrodu dosiahneme spravidla s niekoľkodňovým, či týždňovým oneskorením. Je to dané i tým, že prijaté živiny sa najprv spotrebujú na dorastenie vegetatívnych orgánov (os a listy) a až potom na nasadenie kvetov a plodov. Týchto spravidla býva menej ako u jedince, ktorý je s nepoškodeným rastovým vrcholom.

Stav sme popísali po pestovateľskej stránke. Tú je možné využiť i vo výchovno-vzdelávacom procese s aplikáciou pozorovania, ktoré je vhodné spojiť s faktografickou metódou - vyhotovením

fotodokumentácie, zachycujúcej rastové a vývinové zmeny na rastline.

Ako príklad alebo lepšie konštatované realitu uvádzame situáciu, ktorá sa nám naskytla pri pestovaní papriky, odrody Edita F1 v poľných podmienkach. Po vysadení priesad prišlo u jedného jedinca k zlámaniu z dôvodu pohybu bažantov po poraste. Nakoľko sme nechceli, aby rastlina zostala v poraste vzhľadom k jej pomalšiemu rastu a následného zatieňovania mohutnejšími paprikami, tak sme sa rozhodli o jej presadenie na iné miesto. Pozorovali sme vývin novej osi, ku ktorej prišlo asi po trojtýždňovom období (dĺžka obdobia značne závisí od pôdno-klimatických podmienok). Všetky regeneračné procesy prebehli vo fyziologických normách a preto sme po nasadení plodov k pozorovaniu pridružili i iné metódy, hlavne odpočítavaciu a váhovej analýzy. Aby sme sa priblížili i k správnej agrotechnike zberu a stimulácii rastliny pre optimálnu tvorbu plodov, tak sme prvé papriky nenechávali zbytočne prerásť do kvantity, ale po dosiahnutí prvopočiatkovej konzumnej zrelosti sme začali s ich zberom. U jedinca za sledované obdobie sme získali 9 rozlične veľkých plodov o celkovej hmotnosti 879 g, pričom po začiatku septembra, kedy sme zobrali 4 plody už k ďalšiemu ich nasadeniu neprišlo, ale začiatkom októbra kedy sa objavili prírodné zrážky, pričom boli i dostačujúce teploty sa ich nasadenie objavilo. Na druhej strane intenzita rastu a chuťové vlastnosti papriek v dôsledku nižších teplôt a kratšieho svetelného dňa nedosahovali požiadavky štandardnosti.

Záhradník v našom prípade by bol spokojný, pretože zachránil rastlinu, na pestovateľský úspech ako i ekonomický prínos alebo aspoň na to, že neprišlo k finančnej strate spojennej s nákladmi na nákup resp. dopestovanie priesady.

Učiteľ po prečítaní tohto príspevku a prezretí obrázkov, hoci sa jedná iba o jedinú rastlinu môže začať uvažovať nad tým akú problematiku nastolí pri preberaní tém týkajúcich sa pestovania zeleniny alebo ako bude motivovať žiakov k využívaniu racionálneho uvažovania pri jej pestovaní.

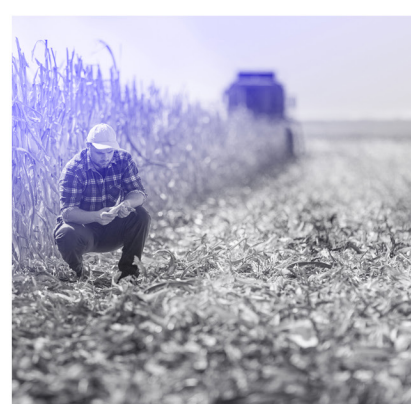
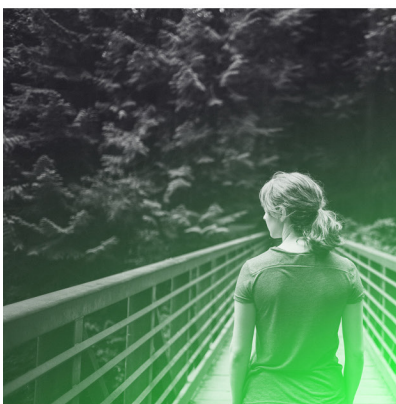
Zregenerovaná paprika
s nasadenými plodmi

Paprika obnovila nasadenie
plodov v októbri

VYBRALI JSME SI

VYBERTE SI TAKÉ

**STŘEDNÍ
ZEMĚDĚLSKOU
ŠKOLU**

PŘEHLED VŠECH ŠKOL A OBORŮ NAJDETE NA

ZEMEDELKASKOLA.CZ

